

Oceňování reálnou hodnotou – překážka nebo přínos účetního výkaznictví?[#]

Marcela Žárová*

Úvod

Dlouhodobým cílem investorů na celém světě je možnost využití účetní závěrky, pokud možno bez použití dalších dodatečných metod, k získání spolehlivých informací ke svému rozhodování o investování. Investoři svým cíleným vlivem na sjednocování účetních pravidel dosáhli značného pokroku v procesu získávání účetních informací, které účetní jednotky předkládají ve svých výročních zprávách. Tyto informace musí být srozumitelné, relevantní, spolehlivé a také srovnatelné. Účetní výkaznictví v jednotlivých státech světa se totiž vyznačuje vzájemnými rozdílnostmi nejen co se týká nástrojů regulace a jejich závaznosti, ale i odlišnostmi ve způsobu vykazování účetních informací. Odlišnosti v nástrojích používaných při sestavování účetních závěrek jsou zásadní překážkou pro investory získat srovnatelné a spolehlivé informace. Tato zásadní překážka nebyla, například v Evropě, odstraněna ani zavedením účetních směrnic ES do legislativ jednotlivých evropských států, pozdějších členů Evropské unie. Účetní směrnice sice zavedly jednotné formátování účetních výkazů, avšak nesjednotily používané metody oceňování (Žárová, 2006). Na účetních jednotkách se požadovalo, aby oceňovaly aktiva v pořizovací ceně nebo v nákladech na výrobu, tj. v historických nákladech. Zároveň však bylo povoleno určitá aktiva revalvovat nebo používat pro oceňování reprodukční pořizovací ceny.¹ Stejně tak oceňování závazků respektovalo tradiční způsoby oceňování, které různé účetní systémy historicky dovolovaly. Ani směrnice nepřinesly žádnou novinku pro oceňování, která by investorům usnadnila proces rozhodování o investicích. Zásadní průlom do účetního výkaznictví přineslo teprve zavedení oceňování reálnou hodnotou.

Historická rekapitulace

Reálná hodnota a oceňování reálnou hodnotou není ve srovnání s jinými oceňovacími přístupy používáno dlouho. V roce 1995 byl schválen Radou IASC standard, který obsahoval oceňování reálnou hodnotou; standard IAS 32 – Finanční nástroje: zveřejňování a prezentace. Reálná hodnota je definována jako „částka, kterou by mohlo být v transakcích mezi znalými a ochotnými stranami za obvyklých podmínek směřeno aktivum nebo vyrovnán závazek“.² Standard byl vydán v době, kdy v Evropě účetní závěrky společností, které byly sestaveny v souladu se směrnicemi ES, nebyly považované za dostatečně spolehlivé k registraci nejen na mimoevropských burzách cenných papírů, ale ani v Evropě. Účetní jednotky byly nuceny použít jiná, dostatečně spolehlivá pravidla, která zaručovala transparentní a srovnatelné

[#] Článek je zpracován jako jeden z výstupů výzkumného záměru *Rozvoj účetní a finanční teorie a její aplikace v praxi z interdisciplinárního hlediska* s registračním číslem MSM6138439903.

* Doc. Ing. Marcela Žárová, CSc. – docentka; Katedra finančního účetnictví a auditingu; Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze, nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3, Česká republika; <zarova@vse.cz>.

¹ Čtvrtá směrnice Rady ze dne 25. července 1978 o ročníh účetních závěrkách určitých forem společností, založená na čl. 54 odst. 3, písm. g) Smlouvy; č. 33-42 (78/660/EHS).

² Standard IAS 32 – Finanční nástroje: zveřejňování a prezentace.

informace. Účetní jednotky začaly používat IAS nebo standardy vydávané FASB (Financial Accounting Standards Board – Rada pro standardy finančního účetnictví v USA) v USA. Tento postup, sledování účetních informací souběžně podle různých pravidel a sestavování několika účetních závěrek najednou, byl velmi nákladný a náročný na kvalifikaci účetních, kteří sestavovali účetní závěrky. Situace se pro evropské podniky stala neudržitelnou a komise EU byla donucena se jí zabývat. Z analýzy situace vyplynulo, že důvodem přetrvávajících rozdílů ve srovnatelnosti účetních informací byl především rozdílný stupeň začlenění požadavků směrnic do jednotlivých národních účetních legislativ. Tím, že v účetních směrnících neexistoval koncepční rámec, docházelo zejména k obsahovým nejasnostem. Dalším nedostatkem směrnic ES bylo i to, že účetní praxe zastaralé směrnice mnohdy již předčila, což se například stalo i u reálné hodnoty. Směrnice ES v polovině devadesátých let 20. století zaostávaly za vývojem účetní praxe.

Aplikace standardu obsahující ocenění reálnou hodnotou byla stanovena nejpozději k 1. lednu 2001 (v roce 1998 byl standard novelizován). Evropské právo, řídící účetnictví, zareagovalo na tuto významnou změnu v oceňování značně opožděně. Na základě stanoviska Hospodářského a sociálního výboru k používání reálné hodnoty, zveřejněného v roce 2000, a na návrh Komise v témže roce, byla na podzim roku 2001 vydána směrnice, kterou se mění všechny dosud vydané směrnice ES pro účetnictví.³ Směrnice z roku 2001 zavádí do prostředí evropského práva nové oceňování tj. reálnou hodnotu. V dokumentu Komise o Účetní harmonizaci nazvaného „Nová strategie“, bylo učiněno zásadní rozhodnutí. V oznámení byla obsažena výzva, aby „Evropská unie dbala na zachování konzistence mezi účetními směrnicemi ES a vývojem obsaženým v mezinárodních účetních standardech, zejména v rámci Mezinárodního výboru pro účetní standardy (IASC)“. Dále bylo vysvětleno, že k zachování konzistence mezi mezinárodně uznávanými účetními standardy a směrnicemi ES je nutné pozměnit tyto směrnice tak, aby bylo možné oceňovat některá finanční aktiva a finanční závazky reálnou hodnotou. Tento krok umožní společnostem obchodujícím na evropských trzích sestavovat účetní závěrku v souladu se současným vývojem. Protože zavedení reálné hodnoty bylo obsaženo ve směrnici, členské státy proto měly v souladu s touto směrnicí povolit přijetí ocenění reálnou hodnotou u všech společností nebo jednotlivých skupin společností, které se řídily 4. a 7. směrnicí EHS a dále směrnicí určenou pro banky a jiné finanční instituce. Zároveň bylo ve směrnici uvedeno, že oceňování finančních nástrojů, včetně derivátů může mít závažný dopad na finanční pozici společností a že uvedení ocenění v reálné hodnotě se považuje za vhodné i tehdy, když společnost nepoužívá účtování na základě reálné hodnoty.

Osvobození malých společností od oceňování v reálných hodnotách

V účetní směrnici z roku 2001 byla současně uvedena výzva, aby se omezilo správné zatížení malých podniků a aby členské státy osvobodily malé společnosti od této povinnosti. Výzva směrem k členským státům, aby osvobodily malé společnosti od povinnosti oceňovat finanční nástroje, včetně derivátů v reálné hodnotě vyplývá ze způsobů stanovení reálné hodnoty. Definici reálné hodnoty směrnice neobsahuje, odkazuje na „použití mezinárodního účetního standardu, který se zabývá vykazováním a oceňováním finančních nástrojů“ (IAS 32 – Finanční nástroje: zveřejňování a prezentace). Ve směrnici je naopak stanoveno, jakým způsobem se reálná hodnota stanoví. Směrnice postupuje od nejjednodušší určitelného

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/65/ES ze dne 27. 9. 2001, kterou se mění směrnice 78/660/EHS, 83/349/EHS a 86/635/EHS s ohledem na pravidla oceňování pro roční účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky určitých forem společností, bank a jiných finančních institucí zveřejněno v Úředním věstníku 27. 10. 2001. [on-line], [cit. 20. 9. 2008], <<http://europa.eu.int/eur-lex/lex/LexUriServ>>.

způsobu až po specifické přístupy. Reálná hodnota se má stanovit podle tržní hodnoty u těch nástrojů, pro které existuje spolehlivý trh. Pokud nelze zjistit tržní hodnotu, ale je možné zjistit informaci o jednotlivých komponentech nebo stanovit hodnotu podle podobného finančního nástroje, následuje tento postup. Nejsložitější jsou případy, kdy předchozí přístupy nelze uplatnit a je nutné přistoupit ke stanovení hodnoty podle obecně přijatých oceňovacích modelů a metod, které zajistí přiměřené přiblížení se tržní hodnotě. Ze způsobu stanovení reálné hodnoty vyplývá, že v případě, kdy neexistuje spolehlivý trh, postupuje účetní jednotka při stanovování reálné hodnoty individuálně a s největší pravděpodobností použije stanovení reálné hodnoty na základě expertního odhadu. Tento poslední způsob je nejpracnější a finančně nejnákladnější.

Realizace výzvy osvobodit malé společnosti od povinnosti oceňovat finanční nástroje, včetně derivátů reálnou hodnotou probíhá v jednotlivých členských státech různým způsobem. Procesu zjednodušování výkaznictví a osvobození zejména malých účetních jednotek od některých postupů, které jsou náročné na znalost a jsou i drahé, nenapomohlo ani úsilí IASB vytvořit samostatný standard pro malé a střední podniky SME IFRS.⁴ Zdá se, že velmi výraznou překážkou v přijetí SME IFRS je právě zakomponování oceňování v reálných hodnotách. Důkaz o složitosti zveřejněného návrhu SME IFRS podává i expertní studie o užitečnosti zavedení standardu pro malé a střední podniky ve Finsku (viz Ikäheimo – Ojala – Riistama – Stening, 2008). Ze srovnání SME IFRS s finským účetnictvím vyplývají zásadní rozdíly. Na rozdíl od finského účetnictví, v SME IFRS:

- je kladen důraz především na zavedení reálné hodnoty,
- je vyžadováno sestavování cash flow,
- je požadováno testování na snížení hodnoty u goodwillu.

Z analýzy testovaných společností na použitelnost SME IFRS ve Finsku vyplynulo, že používání reálné hodnoty a testování na snížení hodnoty by pravděpodobně zvýšilo informovanost o očekávaném budoucím cash flow. Dále vyplynulo, že vlastníci SME by profitovali z přijetí IFRS pouze tehdy, pokud by jim „účetnictví v reálných hodnotách“ napomohlo v rozhodovacím procesu. Pokud se tak stane, zlepší to kvalitu informací, které jsou zapotřebí pro manažerské rozhodování. Nicméně na druhé straně složitost zjišťování reálné hodnoty a testování, by patrně přinutila společnosti investovat do lepších informačních systémů a tím by došlo ke zvýšení nákladů. Dalším důsledkem změn jsou dodatečné náklady na experty k určování reálných hodnot při neexistenci spolehlivého trhu a navýšení dodatečného času stráveného s auditory a účetními. Díky zvýšeným nákladům, které s sebou zavedení SME IFRS přináší, bude tento proces zdoluhavý, zvláště pokud bude na bázi dobrovolného přijetí. Dodatečné náklady budou vynaloženy na permanentní vzdělávání účetních, kteří budou sestavovat závěrku podle SME IFRS. Nezanedbatelný je i fakt, že i po přijetí SME IFRS, bude i nadále zapotřebí sestavit účetní výkazy pro daňové účely. Závěr vyplývající ze studie je nepřijímat SME IFRS v podobě, která způsobuje zvyšování nákladů účetních jednotek a zvyšuje náročnost na správu těchto jednotek.

Složitost zjišťování reálné hodnoty a její následné testování je zásadní překážkou pro přijetí současné verze navrženého SME IFRS. Tento závěr vyplývá nejen z provedené studie ve Finsku, ale je potvrzen i připomínkami, které IASB shromáždila během veřejného připomínkového řízení ke zveřejněnému návrhu SME IFRS. Za jednu z nejproblematictějších

---

⁴ ED SME IFRS- zveřejněný návrh standardu pro malé a střední podniky byl předložen IASB k veřejnému připomínkování do listopadu 2007.

oblastí v navrhovaném standardu pro malé a střední podniky⁵ byla označena reálná hodnota a požadavek na používání oceňování v reálných hodnotách. Vysoké procento testovaných účetních jednotek na aplikaci navrhovaného SME IFRS uvádí problémy s určením reálné hodnoty při sestavování roční účetní závěrky. Značné problémy jsou především v situaci, kdy neexistuje tržní hodnota nebo neexistuje aktivní trh. Požadavek vykázat finanční nástroje v reálné hodnotě při roční účetní závěrce bylo označeno za komplikované, drahé a často nerealizovatelné z důvodu nedostatku spolehlivých hodnot a nemožnosti účetních jednotek zaplatit nezbytný poplatek za práci expertů při určování reálné hodnoty.

Revize oceňování reálnou hodnotou v USA

Kromě výrazného odporu malých a středních podniků používat reálnou hodnotu k oceňování v účetnictví, dochází k revizi používání reálných hodnot také v souvislosti s finanční krizí v USA. Při hledání příčin a viníků současné finanční krize v USA došlo až k prověřování spolehlivosti reálných hodnot a také k ověřování transparentnosti jejich určování právě v těch případech, když neexistuje reálný trh. Začátkem října 2008 americký Kongres schválil zákon, který obsahuje kroky vedoucí ke stabilizaci ekonomiky⁶. Jedním z kroků je podrobný plán na odkup rizikových aktiv. Zákon však obsahuje také velmi podstatný zásah do procesu nezávislé tvorby účetních standardů. Zákon opravňuje americkou Komisi pro cenné papíry (SEC) pozastavit platnost používání standardu FASB – „SFAS No. 157: Fair Value measurements“ (viz SEC, 2008d), oceňování reálnou hodnotou, pokud to bude nezbytné nebo vhodné učinit ve veřejném zájmu a je to v souladu s ochranou investorů. Zákon dále obsahuje požadavek, aby Komise pro cenné papíry připravila a realizovala studii (viz SEC, 2008b) zaměřenou na používání reálné hodnoty tak, jak je obsažena v účetním standardu vydaného FASB. Součástí studie budou i veřejné připomínky, ke kterým byla vyzvána veřejnost Komise pro cenné papíry (viz SEC, 2008a). Studie má být dokončena do 2. ledna 2009 a bude se minimálně zabývat následujícími body:

- a) vlivem používání reálné hodnoty a podobných účetních standardů na rozvahu finančních institucí;
- b) dopadem reálné hodnoty a podobných účetních standardů na bankovní krach v roce 2008;
- c) dopadem reálné hodnoty a podobných účetních standardů na kvalitu účetní informace pro investory;
- d) postupem tvorby standardů finančního účetnictví a výkaznictví vydávaných FASB;
- e) vhodností a proveditelností úprav těchto standardů;
- f) návrhem možných změn účetních standardů.

Ze zákona, který obsahuje kroky vedoucí ke stabilizaci ekonomiky vyplývá, že SFAS No. 157 bude předmětem studie prováděné Komisí pro cenné papíry, přestože poslední úprava standardu je platná k 15. listopadu 2007. V této poslední úpravě se sice vychází z původní definice reálné hodnoty, kdy aktivum je směřeno nebo závazek vyrovnán v transakcích mezi znalými a ochotnými stranami za obvyklých podmínek, ale zároveň je přidán dodatek, že úroveň reálné hodnoty je určována z hlediska toho účastníka transakce, který je držitelem oceňovaného aktiva nebo závazku. Vychází se tedy z výstupní ceny, která by se získala z prodeje aktiva nebo při vyrovnání závazku. Dále standard zdůrazňuje, že

⁵ Kromě výtky k termínu SME – small and medium enterprises, který je zavádějící a měl by být nahrazen termínem „private entities“.

⁶ H. R. 1424: Emergency Economic Stabilization Act of 2008, [on-line], Washington, D.C., GovTrack.us, c2008, [cit. 20. 9. 2008], <<http://www.govtrack.us/congress/billtext.xpd?bill=h110-1424>>.

reálná hodnota je oceněním tržním, nikoliv oceněním vycházejícím ze specifík účetní jednotky. Základem pro určení reálné hodnoty jsou buď údaje získatelné přímo na trhu, které existují nezávisle na účetní jednotce nebo údaje na trhu neexistují a potom účetní jednotka provádí odhady. Při provádění odhadů standard rozlišuje tři typy situací:

- a) využívají se tržní informace srovnatelného aktiva nebo závazku,
- b) využívají se různé techniky oceňování včetně matematicko-statistických modelů,
- c) využívají se běžné reprodukční náklady.

V procesu stanovování reálné hodnoty je zároveň nutné vzít v úvahu i možná rizika, která vyplývají ze složitosti zvoleného oceňovacího modelu. Z postupu tvorby reálné hodnoty vyplývá i určitá pravděpodobnost, že uživatelé standardu nepoužijí návod správně a tudíž lze snadno dojít k závěru, že i přes různé implementační příručky zůstává určení reálné hodnoty složitým procesem.

Složitost procesu tvorby reálné hodnoty a možné pochybnosti o její pravdivosti ze strany investorů je proto důvodem k revidování standardu o oceňování reálnou hodnotou. Přestože Komise pro cenné papíry již byla pověřena vypracováním studie na používání reálné hodnoty, sílí výzvy ke zrušení nebo pozastavení platnosti standardu „SFAS No. 157: Fair Value measurements“ ze strany investorů. Na tyto výzvy ke zrušení nebo pozastavení platnosti standardu o reálné hodnotě reagoval i předseda Nadace pro finanční účetnictví v USA (FAF – Financial Accounting Foundation), jejímž orgánem, který tvoří standardy je FASB, ve svém dopise současnému předsedovi Komise pro cenné papíry v USA (FASB, 2008). Předseda Nadace během diskusí o zákonu ke stabilizaci ekonomiky v USA zaslal odborné stanovisko FASB k výzvě zrušit oceňování reálnou hodnotou. Toto stanovisko obsahuje jasnou instrukci odmítnout výzvu k legislativnímu zrušení nebo pozastavení platnosti standardu o reálné hodnotě. Důraz je kladen na odmítnutí legislativním způsobem, protože standardy vznikly v řádném procesu připomínkového řízení bez vlivu politických interferencí. Předseda Nadace varoval před tímto způsobem, protože by mohl způsobit ztrátu důvěry investorů a zároveň varoval před dalším náparem výzev ke zrušení reálné hodnoty tentokrát adresované Komisi pro cenné papíry. FASB i nadále podniká kroky k obnovení důvěry v reálnou hodnotu; 10. října 2008 FASB vydala odborné stanovisko ke standardu o oceňování reálnou hodnotou, ve kterém se reaguje na více než sto připomínek k tomuto tématu (viz SEC, 2008c). FASB společně s Nadací usiluje i nadále o posilování důvěry investorů v účetní výkaznictví, které vzniká na základě standardů, které jsou tvořeny nezávislou institucí v procesu veřejného připomínkového řízení. Množí se obavy o nezávislost standardů, respektive diskuse o tom, jak takovou nezávislost definovat, případně jak zabránit nežádoucímu ovlivňování vývoje standardů jako důsledků parciálních zájmů ekonomických nebo politických skupin (Mejzlík, 2008). FASB proto zdůrazňuje, že by nemělo dojít k zásahům do oceňování reálnou hodnotou jiným způsobem než na základě odborné studie. Vypracováním této studie byla pověřena Komise pro cenné papíry v USA.

Závěr

Oceňování reálnou hodnotou má od svého vzniku své zastánce, ale i odpůrce. Oceňování reálnou hodnotou je natolik složité, že ani směrnice ES z roku 2001, která zavádí reálnou hodnotu do účetnictví a výkaznictví určitých účetních jednotek, že neukládá členským státům povinnost jejího plošného zavedení, ale naopak nabádá členské státy, aby osvobodily malé společnosti od povinnosti vykazovat reálnou hodnotu a tím omezily správní zatížení malých podniků. K této výzvě přistupují regulátoři finančního účetnictví a výkaznictví v členských

státech EU různě. Nejčastěji tak, že reálnou hodnotu nezavádějí. Podobně se s problematikou reálné hodnoty setkávají i tvůrci IFRS určeného pro účetní výkaznictví tzv. malých a středních podniků. Navržený standard IASB k regulaci finančního účetnictví a výkaznictví pro malé a střední podniky vyvolá řadu negativních reakcí a dokonce odmítnutí. Jedním z faktorů je právě používání reálné hodnoty. Příkladem je i studie aplikovatelnosti SME IFRS na určitých účetních jednotkách ve Finsku. Základním požadavkem, z hlediska aplikace reálné hodnoty, je zjednodušení existujících pravidel, snížení administrativních nákladů a snížení dalších dodatečných nákladů spojených s určením reálné hodnoty.

Dalším místem, kde dochází ke zpochybňování reálné hodnoty pro účely investorského rozhodování je USA. FASB odmítá, aby pod tlakem kritiky ze strany investorů došlo k legislativnímu omezení nebo zrušení standardu o používání reálné hodnoty, přestože Komise pro cenné papíry má oprávnění ze zákona pozastavit platnost používání standardu FASB na oceňování reálnou hodnotou, pokud to bude nezbytné nebo vhodné ve veřejném zájmu a bude to zároveň v souladu s ochranou investorů. Přesto FASB zdůrazňuje, že by nemělo dojít k zásahům do způsobu oceňování reálnou hodnotou legislativním způsobem, protože by mohlo dojít ke zneužití ustanovení v zákoně, které opravňuje Komisi pro cenné papíry v USA tento krok učinit tzv. ve veřejném zájmu a v souladu s ochranou investorů.

Literatura

- [1] FASB (2008): *FAF Letter to SEC Chairman Cox Responds to Calls to Overturn Standards*. [on-line], Norwalk, Financial Accounting Standards Board, c2008, [cit. 29. 10. 2008], <<http://www.fasb.org/CCoxLetter10-27-08.pdf>>.
- [2] Ikäheimo, S. – Ojala, H. – Riistama, V. – Stening, E-M. (2008): *SME IFRS – Do we need it? Expert based study in Finland*. [on-line], Lund, Lund University, c2008, [cit. 20. 9. 2008], <http://www.lri.lu.se/_media/en/conference/no-10-ikaeheimo-et-al-sme-ifrs-do-we-need-it-ny.pdf?id=en%3Aconference%3Apaper-files&cache=cache>.
- [3] Mejzlík, L. (2008): *Navrhované změny ve stanovách IASCF-Quo Vadis IASCF?* In: Hora, M. – Vašeková, M. (eds.): *Účetnictví v procesu světové harmonizace*. Praha, Oeconomica, 2008, s. 134–140.
- [4] SEC (2008a): *Comments on: Study on Mark-to-Market Accounting*. [on-line], Washington, D. C., U. S. Securities and Exchange Commission, c2008, [cit. 20. 9. 2008], <<http://www.sec.gov/comments/4-573/4-573.shtml>>.
- [5] SEC (2008b): *SEC Commences Work on Congressionally Mandated Study on Accounting Standards*. [on-line], Washington, D. C., U. S. Securities and Exchange Commission, c2008, [cit. 20. 9. 2008], <<http://www.sec.gov/news/press/2008/2008-242.htm>>.
- [6] SEC (2008c): *SEC Office of the Chief Accountant and FASB Staff Clarifications on Fair Value Accounting*. [on-line], Washington, D. C., U. S. Securities and Exchange Commission, c2008, [cit. 20. 9. 2008], <<http://www.sec.gov/news/press/2008/2008-234.htm>>.
- [7] SEC (2008d): *Spotlight On: Fair Value Accounting Standards*. [on-line], Washington, D. C., U. S. Securities and Exchange Commission, c2008, [cit. 20. 9. 2008], <<http://www.sec.gov/spotlight/fairvalue.htm>>.
- [8] Žárová, M. (2006): *Regulace evropského účetnictví*. Praha, Oeconomica, 2006.

Oceňování reálnou hodnotou – překážka nebo přínos účetního výkaznictví?

Marcela Žárová

ABSTRAKT

Zavedení nového oceňování reálné hodnoty do finančního účetnictví a výkaznictví v posledním desetiletí 20. století je důsledkem vývoje účetní praxe. Tendence zavádět používání reálné hodnoty i do účetnictví pro malé a střední podniky přináší zásadní překážky. Text obsahuje závěry zveřejněné IASB z připomínkového řízení ke standardu z hlediska používání reálné hodnoty, který je podpořen výsledky z testování aplikovatelnosti standardu pro malé a střední podniky (SME IFRS) na vybraných účetních jednotkách ve Finsku. V důsledku řešení finanční krize v USA má US SEC oprávnění ze zákona pozastavit platnost používání standardu FASB na oceňování reálnou hodnotou, pokud to bude nezbytné nebo vhodné učinit ve veřejném zájmu a v souladu s ochranou investorů.

Klíčová slova: Reálná hodnota; SME IFRS; IASB; FASB; SEC.

Fair Value Measurement – Obstacle or Benefit of Financial Accounting and Reporting?

ABSTRACT

Introduction of fair value into financial accounting and reporting is a consequence of accounting development in practice, in the last decade of the 20th century. Tendency to introduce fair value, even into SME accounting and reporting, brings fundamental obstacles. There are comments on published IFRS for Small and Medium-sized Entities (ED SME IFRS, 2007) in this text. Public comments are supported by results from field testing realized in Finland. The US SEC shall have the authority under the securities laws to suspend the application of Statement Number 157 of the FASB if the Commission determines that is necessary or appropriate in the public interest and is consistent with the protection of investors.

Key words: Fair value; SME IFRS; IASB; FASB; SEC.

JEL classification: G12, M41.